

[Drachmann.]

muliggøre Overenskomster, som medfører et virkeligt Fremskridt i Folkenes økonomiske Liv“ — det er med andre Ord Tilsludelse af Præference o. s. v. —, men saa kommer der meget karakteristisk for Folkeforbundet straks en Tilføjelse:

... „paa samme Tid dog at undgaa en Afslappelse af Mestbegunstigelsesprincippet, som tenderer hen imod Opløsning af det og derved bringer Forstyrrelse i de gensidige Handelsforbindelser. Dette“

— saaledes slutter Betænkningen —

„er de to med Styrke hævdede Hovedsynspunkter, som Kommissionens Forhandlinger er mundede ud i.“

Andetsteds hedder det endnu tydeligere:

„Problemet afgørende Løsning beror paa, at der sættes et omhyggeligt Arbejde ind paa at finde en Mellemvej, som kan forene to modstaaende Tankerækker, der efter den sidste af Opfattelserne, som er kommet til Orde, vil kunne godtgøres begge at være lige skadelige.“

Det er den overdrevene Anvendelse af de to paagældende Principper. Den Resolution, som man saa slutter med, som altsaa er Konfirmanden paa Kransekagen, om jeg saa maa sige, har følgende Ordlyd — den er lidt knudret i sit Sprog, men saadan er Sproget altsaa i Genève:

„Forsamlingen minder om, at Spørgsmaalet om Mestbegunstigelsesklausulen“ — her kommer indskudt en Parentes, som lyder saaledes:

„som er medoptaget i Programmet over de Sager, som paa den internationale Konference i Februar og Marts i Aar blev vedtaget skulde gøres til Genstand for yderligere Forhandling — „allerede i den økonomiske Komité er blevet gjort til Genstand for et dybtgaaende Studium, hvis Resultater er blevet meddelt Staterne, og“ — det er stadig Forsamlingen —

„beder Raadet foranledige, at Komiteen fortsætter sine Studier om dette Emne med Bistand af Ekspertes fra de heri særligt interesserede Lande og under Hensyntagen til de under Kommission II.s Forhandlinger fremsatte Anskuelser“

— de Anskuelser, jeg netop citerede nogle Hovedafsnit af. Forsamlingen henstiller ligeledes til Raadet at sætte Spørgsmaalet paa Dagsordenen for en økonomisk Kon-

ference mellem Regeringerne, saa snart Komiteens Studier er blevet ført frem til en fyldestgørende Afslutning. Det er, hvad der foreløbig er naaet.

Jeg synes, jeg har Ret til at sige, at man egentlig kun foreløbig har kunnet konstatere, at der med Hensyn til dette Spørgsmaal er to desværre meget stærkt modstridende Anskuelser, der gør sig gældende. Den højtærede Udenrigsminister bebrejdede mig min Tone overfor Genève og mente, at den havde Præg af en vis arrogant Overbærenhed. Det havde den slet ikke. Jeg gav den nærmest Præg af dyb Alvor, ja, jeg kunde sige af Rædsel, sand Rædsel, ved at blive stillet Ansigt til Ansigt med den virkelige Situation rundt om i Europa, sammenholdt med Resultaterne fra Genève: disse evige Anvisninger fra det ene Udvalg til den anden Kommission og til den tredje Komité, og derefter Henstillinger til senere, efter nye dybtgaaende Studier, at komme frem med Resultaterne!

Jeg har ladet mig fortælle, at en af de delegerede fra en af Randstaterne, Øststaterne, som er mægtige Stater, politisk set meget indflydelsesrige Stater i Genève, har tilraabt Folkeforbundsforamlingen: Det er ikke Studier, Problemerne kræver i Øjeblikket, det er Løsning! Det er netop disse Ord og den Anskuelse, der ligger bag dem, der rinder en i Hu, naar man stilles Ansigt til Ansigt med den Konvention, vi her behandler. Jeg spørger: Hvad blev den verdensøkonomiske Konference til? Hvad blev der ud af alle de Resolutioner, der er vedtaget dernede? Havde ikke Situationen i Europa berettiget til, at man søgte at gaa videre eller rettere sagt begynde ad de Veje, man anslog i Teorien i Genève, og følge nogle af de Principper, man vedtog? Jeg tror det i høj Grad. Den højtærede Udenrigsminister siger i den Tone, som han mener jeg bruger overfor Genève — han taler om mine Koketterier med Antiparlamentarismen —, at han for sit Vedkommende maa være af en helt anden Anskuelse, naar han ser ud over Europa. Jeg vil sige til ham, at hvis han er tilfreds med det Billede, han ser, maa han være nøjsom. Jeg synes, at Europa — vi maatte dog uden at blive bitre paa hinanden kunne være enige om det — i Øjeblikket i Sandhed afgiver et saare mørkt Billede baade økonomisk og politisk. Det var det, jeg